



ประกาศสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
เรื่อง ขอเชิญชวนส่งข้อเสนอการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖

ด้วย สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีความประสงค์จะจัดจ้างผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การวิจัย
ด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ในรูปแบบคณะที่ปรึกษาดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยของ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๒ โครงการ คือ

- ๑) เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม”
- ๒) เรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ในการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงิน”

โดยมีรายละเอียดตามข้อกำหนดการศึกษาวิจัย(TOR) โครงการศึกษาวิจัยของ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว แนบท้ายประกาศนี้

จึงขอเชิญชวนผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสนใจส่งข้อเสนอการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยของ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตามข้อกำหนดการศึกษาวิจัย(TOR) ดังกล่าวไปยังเลขาธิการ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ผ่านผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ) สำนักงานศาล
รัฐธรรมนูญ อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จะได้แจ้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติและข้อเสนอครบถ้วนตาม
ข้อกำหนดการศึกษาวิจัย (TOR) เพื่อแสดงรายละเอียดข้อเสนอฯเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
ข้อเสนอฯของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญต่อไป โดยรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่ กลุ่มงานวิจัยและ
พัฒนารัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๐๐ ต่อ ๓๑๔๔
หรือ ๓๑๔๙ โทรสาร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๔๖ ในวัน และเวลาราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖



(นายเชาวนะ ไตรมาศ)

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference)

โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง

“รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม”

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญในฐานะกฎหมายสูงสุดของประเทศนั้น นอกจากจะจัดระเบียบองค์กรผู้ใช้อำนาจและวางนโยบายพื้นฐาน เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลแล้ว ยังมีฐานะเป็นกรอบกำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามความมุ่งหมายสูงสุดในการประกันสิทธิในทางรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้โดยตรง ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลได้จริงในทันที ทั้งนี้ ตามหลักการและรูปแบบการใช้สิทธิทางศาลที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ วรรคสอง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในปัจจุบัน “สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม” ได้รับการบัญญัติในฐานะที่เป็นสิทธิในทางรัฐธรรมนูญและได้รับการพัฒนาในระดับที่เท่าเทียมกับสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นในทางเนื้อหาหรือในเชิงกระบวนการแห่งสิทธิ ดังจะพิจารณาได้จากถ้อยคำของบทบัญญัติมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๖๗ หรือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการต่างๆ ตามมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในลักษณะของการรับรองไว้โดยปริยายและมิได้กำหนดเนื้อหาของสิทธิด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในรัฐธรรมนูญโดยตรง อันสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ เช่น มาตรา ๒๐a กฎหมายพื้นฐาน (รัฐธรรมนูญ) แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และมาตรา ๑๙ รัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น ในฐานะประเทศที่เป็นแบบอย่างของการรับรองและวางแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพดังกล่าวของประเทศไทย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ บัญญัติไว้ในลักษณะที่แทรกซึมตามสิทธิขั้นพื้นฐานเรื่องอื่นๆ เพื่อให้เกิดการตีความก้าวไปถึงวัตถุประสงค์แห่งสิทธินี้ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ ในโลกนี้ มีการบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในรัฐธรรมนูญโดยตรงด้วย ไม่ว่าจะเป็นส่วนของการดำเนินกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อมในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐโปรตุเกส สาธารณรัฐตุรกี ฯลฯ หรือในส่วนของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมในรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบัญญัติรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้รัฐธรรมนูญ เพื่ออธิบายถึงขอบเขตและพื้นฐานของการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามหลักนิติธรรม และความสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย รวมถึงมาตรฐานการควบคุมและระบบการประกันสิทธิดังกล่าว โดยองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรตุลาการที่พิจารณาวินิจฉัยประเด็นสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้รัฐธรรมนูญ เพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ ในระดับระหว่างประเทศ และอภิวัฒน์ความรู้เหล่านั้นมาใช้ในการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญให้เกิดประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้าน

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม”

สิ่งแวดล้อมทางเนื้อหาและในเชิงกระบวนการ บนพื้นฐานที่ได้สัดส่วนระหว่างการคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการดำรงไว้ซึ่งหลักนิติธรรมภายใต้นิติรัฐอย่างแท้จริง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อแสวงหาองค์ความรู้ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้โลกาภิวัตน์ รวมถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย กติกาสากลและอภีวัฒน์ความรู้เหล่านั้นประกอบการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและขอบเขตของสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งรัฐ ของกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil Law และประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Common Law

๒.๓ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและคำวินิจฉัยของศาลในประเทศไทยและต่างประเทศ

๒.๔ เพื่อศึกษาการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไทยในอดีต และอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในการบังคับการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ เพื่อศึกษาวิเคราะห์และพัฒนามาตรฐานคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไทย โดยคำนึงถึงสาระและความมุ่งหมายของการรับรองสิทธิตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและข้อพิจารณาต่างๆ ในการประกันสิทธินี้ให้เกิดแก่ประชาชน

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

๓.๑ ศึกษาองค์ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้โลกาภิวัตน์ รวมถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย กติกาสากล อาทิ ความตกลงร่วม แลกเปลี่ยน ปฏิญญา กฎบัตรสนธิสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อประกอบหลักการและเหตุผลคำวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวข้องของศาลรัฐธรรมนูญ

๓.๒ ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและการกำหนดขอบเขตของสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม กรณีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่กำหนดรับรองไว้โดยตรงหรือโดยอ้อม และคำพิพากษาของศาลที่เป็นบรรทัดฐานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองสิทธิฯ ดังกล่าว ในลักษณะของการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายที่สำคัญของโลก

๓.๓ ศึกษาเปรียบเทียบการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงสาระแห่งรัฐธรรมนูญ คำพิพากษาบรรทัดฐาน และคำวินิจฉัยขององค์กรที่ใช้อำนาจในทางตุลาการในต่างประเทศ โดยแยกพิจารณาตามการจำแนกกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายที่สำคัญของโลก

๓.๔ ศึกษาการวินิจฉัยและอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในอดีตจนถึงปัจจุบัน และการบังคับการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม”

๓.๕ ศึกษาวิเคราะห์เพื่อการพัฒนามาตรฐานคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไทย โดยคำนึงถึงสาระและความมุ่งหมายของการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและข้อพิจารณาต่างๆ ในบริบทสากลภายใต้รูปแบบแห่งการกำหนดบรรทัดฐานแห่งสิทธิในระดับต่างๆ

๓.๖ จัดให้มีการประชุม/สัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการศึกษา เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุม/สัมมนามาปรับปรุงผลการศึกษาให้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยต้องเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย ตัวแทนจากคณะกรรมการฯ ของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา คณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นต้น เข้าร่วมการประชุม/สัมมนาดังกล่าวด้วย

๔. วิธีการดำเนินงาน

จัดจ้างคณะที่ปรึกษาโครงการวิจัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานวิจัยทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์และมีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับ คณะที่ปรึกษาประกอบด้วยนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือนักวิชาการอิสระ หรือองค์กร/บริษัทที่ปรึกษากฎหมาย โดยควรมีนักวิชาการจากภูมิภาคร่วมในคณะอย่างน้อย ๑ คน

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญสามารถนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวเสนอให้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

๕.๒ หน่วยงานของรัฐและเอกชน และสถาบันการศึกษา สามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์หรือใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาวิจัยขั้นต่อไป

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๒ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ให้รวมเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญใช้ในการตรวจรับรายงานการศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอน และระยะเวลาที่ที่ปรึกษาใช้ในการแก้ไขเพิ่มเติม รวมเป็นระยะเวลาของที่ปรึกษาด้วย

๗. การนำเสนอรายงาน

ที่ปรึกษาโครงการจะต้องนำเสนอรายงาน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๗.๑ รายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) ที่ปรึกษาต้องส่งให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๑ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานจะต้องประกอบด้วย กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แผนการดำเนินโครงการ

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม”

รวมทั้งกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน การเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลตามที่กำหนดในขอบเขตการศึกษาพร้อมรายละเอียดเบื้องต้น

๗.๒ รายงานการศึกษาชั้นกลาง (Interim Report) ที่ปรึกษาต้องส่งให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๖ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานจะต้องประกอบด้วยรายงานความคืบหน้าของการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาข้อ ๓ พร้อมรายละเอียด เนื้อหาสาระของผลการศึกษา

๗.๓ รายงานการศึกษานับสมบูรณ์ (Final Report)

๗.๓.๑ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งร่างรายงานการศึกษานับสมบูรณ์ (Draft Final report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๘ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานจะต้องประกอบด้วย ร่างรายงานผลการศึกษานับสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาข้อ ๓

๗.๓.๒ ที่ปรึกษาจะต้องจัดให้มีการประชุม/สัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์และผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐศาสตร์ จากสถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย ตัวแทนจากคณะกรรมการฯ ของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ภายใน ๑๐ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง และต้องนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุม/สัมมนาพร้อมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อร่างรายงานการศึกษานับสมบูรณ์ ตามข้อ ๗.๓.๑ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษานับสมบูรณ์

๗.๓.๓ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งรายงานการศึกษานับสมบูรณ์ (Final report) ตามข้อ ๗.๓.๒ ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๑๒ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๘.งบประมาณ

ไม่เกิน ๙๐๐,๐๐๐ บาท

๙. เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงิน

เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง มี ๓ งวด ดังนี้

๙.๑ งวดที่ ๑ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๒ งวดที่ ๒ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาชั้นกลาง (Interim Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๓ งวดที่ ๓ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๔๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษานับสมบูรณ์ (Final Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม”

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะหักเงินประกันผลงานในแต่ละงวดเป็นเงินร้อยละ ๕ ของวงเงินค่าจ้างในแต่ละงวด และจะคืนเงินประกันทั้งหมดเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเห็นชอบรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) แล้ว

๑๐. ค่าปรับ

ในกรณีที่ที่ปรึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา ที่ปรึกษาต้องชำระค่าปรับวันละ ๕๐๐ บาท เว้นแต่กรณีที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา

๑๑. การจัดส่งข้อเสนอโครงการ

ที่ปรึกษาต้องจัดทำข้อเสนอโครงการโดยแยกเป็น ๒ ส่วน คือ ข้อเสนอด้านเทคนิควิชาการ และข้อเสนอทางการเงิน จำนวนอย่างละ ๑๐ ชุด

๑๑.๑ ข้อเสนอด้านเทคนิควิชาการ จะต้องประกอบด้วย

๑๑.๑.๑ การบรรยายของที่ปรึกษาที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับความเข้าใจในโครงการ แนวความคิด ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ รวมทั้งแผนการดำเนินการโดยละเอียด

๑๑.๑.๒ ผลงานและประสบการณ์ของที่ปรึกษา และต้องระบุรายชื่อคณะ

ผู้ทำการศึกษา (กรณีทำการศึกษาวิจัยเป็นคณะ) ประวัติส่วนบุคคล เช่น ชื่อ-สกุล คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน ผลงานด้านการศึกษาวิจัย คุณสมบัติพิเศษหรือความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

๑๑.๒ ข้อเสนอทางการเงิน จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการโดยละเอียด

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนารัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๐๐ ต่อ ๓๑๔๔ หรือ ๓๑๔๙ โทรสาร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๔๖

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference)

โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง

“ศาลรัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ในการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงิน”

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดหลักการสำคัญในการปกครองประเทศในเรื่องหลักการเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญในการปกครองประเทศ หลักการกำหนดที่มาของอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย หลักการประกันคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน หลักการแบ่งแยกอำนาจและการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ รวมทั้งการจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางการเมือง

ในหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจนั้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการแทรกแซงอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงิน รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๘ วรรคหก และวรรคเจ็ด ว่า “ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือของคณะกรรมาธิการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหก ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาและศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหก ให้การเสนอการแปรญัตติหรือการกระทำดังกล่าวสิ้นผลไป”

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๘๔ วรรคแรก ว่า “ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่า เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้”

และรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๘๕ วรรคแรก ว่า “ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดตามมาตรา ๑๘๔ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา”

โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญในฐานะองค์กรตุลาการมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายและตรวจสอบการแทรกแซงอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาหลักการ แนวคิด เหตุผลของขอบเขตการพิจารณาตรวจสอบการแทรกแซงอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวที่ชัดเจนเพื่อประกอบการให้เหตุผลคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิวัฒนาการและแนวคิดทฤษฎีกรณีการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารของประเทศไทย กับประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี

๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิวัฒนาการและแนวคิดทฤษฎีกรณีการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายของฝ่ายนิติบัญญัติของประเทศไทย กับประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี

๒.๓ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิวัฒนาการและแนวคิดทฤษฎีกรณีการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการใช้อำนาจในออกพระราชกำหนดการเงินของฝ่ายบริหารของประเทศไทย กับประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี

๒.๔ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เหตุผลและบรรทัดฐานคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่าย และการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงินตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับในอดีตและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

๓.๑ ศึกษาเปรียบเทียบวิวัฒนาการและแนวคิดทฤษฎีกรณีการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี

๓.๒ ศึกษาเปรียบเทียบวิวัฒนาการและแนวคิดทฤษฎีกรณีการตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายของฝ่ายนิติบัญญัติของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี

๓.๓ ศึกษาเปรียบเทียบวิวัฒนาการและแนวคิดทฤษฎีกรณีตรวจสอบโดยศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการใช้อำนาจในออกพระราชกำหนดการเงินของฝ่ายบริหารของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธรัฐสาธารณรัฐเยอรมนี

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบการแทรกแซงอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงิน”

๓.๔ ศึกษาและวิเคราะห์เหตุผลและบรรทัดฐานคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงินตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับในอดีตและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๔. วิธีการดำเนินงาน

จัดจ้างคณะที่ปรึกษาโครงการวิจัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานวิจัยทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และมีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับ คณะที่ปรึกษาประกอบด้วยนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือนักวิชาการอิสระหรือองค์กร/บริษัทที่ปรึกษากฎหมาย โดยควรมีนักวิชาการจากภูมิภาค ร่วมในคณะอย่างน้อย ๑ คน

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญสามารถนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวเสนอให้ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

๕.๒ หน่วยงานของรัฐและเอกชน และสถาบันการศึกษา สามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์หรือใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาวิจัยขั้นต่อไป

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๒ เดือนนับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ให้รวมเวลาที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญใช้ในการตรวจรับรายงานการศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอน และระยะเวลาที่ที่ปรึกษาใช้ในการแก้ไขเพิ่มเติม รวมเป็นระยะเวลาของที่ปรึกษาดำเนินการ

๗. การนำเสนอรายงาน

ที่ปรึกษาโครงการจะต้องนำเสนอรายงาน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๗.๑ รายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) ที่ปรึกษาต้องส่งให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๑ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานจะต้องประกอบด้วย กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แผนการดำเนินโครงการ รวมทั้งกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน การเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลตามที่กำหนดในขอบเขตการศึกษาพร้อมรายละเอียดเบื้องต้น

๗.๒ รายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim Report) ที่ปรึกษาต้องส่งให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๖ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของรายงานจะต้องประกอบด้วยรายงานความคืบหน้าของการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาข้อ ๓ พร้อมรายละเอียด เนื้อหาสาระของผลการศึกษา

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบการแทรกแซงอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงิน”

๗.๓ รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

๗.๓.๑ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งร่างรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Draft Final report) ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๘ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง โดยสาระสำคัญของของรายงานจะต้องประกอบด้วย ร่างรายงานผลการศึกษาคณะฉบับสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาข้อ ๓

๗.๓.๒ ที่ปรึกษาจะต้องจัดให้มีการประชุม/สัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์และผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐศาสตร์ จากสถาบันการศึกษา องค์กรภาคประชาชนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตัวแทนจากคณะกรรมการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภายใน ๑๐ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง และต้องนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุม/สัมมนาพร้อมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อร่างรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ตามข้อ ๗.๓.๑ มาปรับปรุงเป็นรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์

๗.๓.๓ ที่ปรึกษาจะต้องจัดส่งรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final report) ตามข้อ ๗.๓.๒ ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ชุด ภายใน ๑๒ เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๘.งบประมาณ

ไม่เกิน ๙๐๐,๐๐๐ บาท

๙. เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงิน

เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง มี ๓ งวด ดังนี้

๙.๑ งวดที่ ๑ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๒ งวดที่ ๒ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๓๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาขั้นกลาง (Interim Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

๙.๓ งวดที่ ๓ จ่ายเงินค่าจ้างร้อยละ ๔๐ ของวงเงินค่าจ้างทั้งหมด เมื่อรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะหักเงินประกันผลงานในแต่ละงวดเป็นเงินร้อยละ ๕ ของวงเงินค่าจ้างในแต่ละงวด และจะคืนเงินประกันทั้งหมดเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเห็นชอบรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) แล้ว

ข้อกำหนดการศึกษา (Terms of Reference) โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศาลรัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบการแทรกแซงอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายและการออกพระราชกำหนดเกี่ยวกับการเงิน”

๑๐. ค่าปรับ

ในกรณีที่ที่ปรึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา ที่ปรึกษาต้องชำระค่าปรับวันละ ๕๐๐ บาท เว้นแต่กรณีที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา

๑๑. การจัดส่งข้อเสนอโครงการ

ที่ปรึกษาต้องจัดทำข้อเสนอโครงการโดยแยกเป็น ๒ ส่วน คือ ข้อเสนอด้านเทคนิควิชาการ และข้อเสนอทางการเงิน จำนวนอย่างละ ๑๐ ชุด

๑๑.๑ ข้อเสนอด้านเทคนิควิชาการ จะต้องประกอบด้วย

๑๑.๑.๑ การบรรยายของที่ปรึกษาที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับความเข้าใจในโครงการแนวความคิด ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ รวมทั้งแผนการดำเนินการโดยละเอียด

๑๑.๑.๒ ผลงานและประสบการณ์ของที่ปรึกษา และต้องระบุรายชื่อคณะ

ผู้ทำการศึกษา (กรณีทำการศึกษาวิจัยเป็นคณะ) ประวัติส่วนบุคคล เช่น ชื่อ-สกุล คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน ผลงานด้านการศึกษาวิจัย คุณสมบัติพิเศษหรือความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

๑๑.๒ ข้อเสนอทางการเงิน จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการโดยละเอียด

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา รัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๐๐ ต่อ ๓๑๔๔ หรือ ๓๑๔๙ โทรสาร. ๐ ๒๖๒๓ ๙๖๔๖